

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

_____ Герцюк Д.Д.

« _____ » _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ ПИСЬМА

освітній рівень перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 013 Початкова освіта

освітньо-професійна програма Початкова освіта

факультет педагогічної освіти

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум письма» для здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник програми: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти Н.П. Ростікус

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти.

Протокол від “30” січня 2024 року № 6

Робочу програму погоджено Навчально-методичною комісією факультету педагогічної освіти

Протокол від “__” _____ 2024 року № ____

Голова НМК _____ доц. Л.С. Нос

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	<i>Статус</i> Вибіркова <i>Мова навчання:</i> Українська	
Модулів – 2	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		6-й (90)	6-й (90 год.)
Індивідуальне науково-дослідне завдання —		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		III-й 3 кредити	III-й 3 кредити
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – VI семестр – 4	Спеціальність 013 Початкова освіта	Лекції (год.)	
самостійної роботи здобувача освіти: – VI семестр – 1,6		-	-
		Практичні, семінарські (год.)	
		64	22
		Лабораторні (год.)	
		—	—
		Самостійна робота (год.)	
		26	68
	Форма контролю		
	іспит	іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 87,5/ 12,5 (II семестр); 75/25 (III семестр).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомлення з історією розвитку і становлення письма, формування знань щодо вимог і розвитку умінь каліграфічного письма, особливостей друкування і написання літер залежно від етапу навчання письма (2 етапи буквеного й 1 етап післябуквеного періоду), оволодіння методикою каліграфічних хвилинок у 2-4

класах, вироблення каліграфічного почерку в майбутніх педагогів і методики вироблення каліграфічного письма в учнів початкових класів.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Каліграфія» є опанування:

- критеріями й вимогами до каліграфічного написання літер;
- професійними каліграфічними навичками письма;
- технікою письма крейдою по дошці;
- методикою поетапного формування навичок письма в молодших школярів;
- нетрадиційними техніками письма, як допоміжних до традиційної методики;
- методикою проведення каліграфічних хвилинок у 2-4 класах.

2.3. Відповідно до вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти:

загальними компетентностями:

- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК-3);
- здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатомовність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (ЗК-10);

фаховими компетентностями:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово (ФК-1);
- здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної (ФК-3);
- здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної,

соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної (ФК-7).

програмовими результатами навчання:

— організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти (ПРН-1).

— інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми (ПРН-6);

— збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності (ПРН-11).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи графічного зображення зображення літер.

Тема 1. Історія становлення каліграфічного письма.

Виникнення письма. Письмо як вид мовленнєвої діяльності. Знакова система. Стандарти графічного зображення літер в розвитку українського письма. Зошити для письма, їхні види.

Тема 2. Методика роботи з письма в добукварний період.

Методика ознайомлення учнів з письмовим приладдям, умовними позначками зошита (робочий рядок, верхня, нижня, міжрядкова, похила лінії), правилами сидіння за партою під час письма. Підготовчі вправи до письма. Гігієнічні вимоги під час письма.

Тема 3. Вимоги до каліграфічного письма і ведення учнівських зошитів.

Критерії до каліграфічного письма. Розліновка сітки зошита відповідно до етапу навчання. Вимоги до ведення учнівських зошитів. Вимоги до перевірки учнівських зошитів.

Тема 4. Види робіт з письма у букварний період.

Підготовчі вправи. Вправи на вироблення ритмічного письма. Списування. Вибіркове списування. Писання літер, складів слів з пам'яті. Вправи на перевірку виконаних записів.

Змістовий модуль 2. Основи каліграфічного письма (I етап).

Тема 5. Друкування і письмо малих букв *a, y*, малої і великої букви *o O*.

Аналіз складових елементів малої букви *a*. Письмо малої букви *a*. Аналіз складових елементів малої букви *y*. Письмо малої букви *y*. Порівняння малих букв «*o – a*». Письмо малої і великої букви *o O*.

Тема 6. Друкування і письмо малих літер *u, m, i*, великої літери *I*.

Аналіз складових елементів малої букви *u*. Порівняння малих букв *u – y*. Письмо малої букви *u*. Поелементний аналіз малої букви *m*. Письмо малої букви *m*. Письмо прямих, обернених складів з малою буквою *m*. Письмо малої і великої букв *i I*. Письмо прямих, обернених складів з малою буквою *i*.

Тема 7. Друкування і письмо малих літер *n, l, v*, великої літери *L*.

Аналіз складових елементів малої букви *n*. Письмо малої букви *n*. Аналіз складових елементів малої букви *l*. Зіставлення форми малих букв *m* і *l*. Письмо малої букви *l*, складів і слів з буквою *l*. Аналіз складових елементів великої букви *L*. Письмо великої букви *L*. Аналіз складових елементів малої букви *v*. Письмо малої букви *v*. Письмо закритої і відкритої букви *v*, прямих, обернених складів з малою буквою *v*.

Тема 8. Друкування і письмо малих літер *c, k*, великих літер *C, A*.

Письмо малої букви *c*. Письмо слів, складів і речень з буквою *c*. Письмо великої букви *C*. Письмо слів, складів і речень з буквою *C*. Аналіз складових елементів великої букви *A*. Порівняння великої букви *A* з *L*. Письмо великої букви *A*. Письмо складів і слів з великою буквою *A*. Аналіз складових елементів малої букви *k*. Письмо малої букви *k*. Верхнє, середнє, нижнє поєднання літери *k* з іншими буквами у словах.

Тема 9. Друкування і письмо малих літер *p, n*, великих літер *M, П*.

Аналіз складових елементів великої букви *M*. Порівняння великої букви *M* з *L* та *A*. Письмо великої букви *M*. Письмо складів, слів і речень з великою буквою *M*. Аналіз складових елементів малої букви *p*. Письмо малої букви *p*. Письмо складів, слів і речень з буквою *p*. Аналіз складових елементів малої букви *n*. Порівняння букв *n* і *p*. Письмо малої букви *n*. Письмо складів і слів з буквою *n*. Аналіз складових елементів великої букви *П*. Письмо великої букви *П*. Письмо слів і речень з буквою *П*.

Тема 10. Аналіз конспекту уроку з письма.

Типи уроків письма. Мета і структура уроків. Види вправ і завдань на уроках письма. Аналіз конспекту уроку на вивчення нової літери.

Тема 11. Складання конспекту уроку з письма.

Типи уроків письма. Мета і структура уроків. Види вправ і завдань на уроках письма. Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери.

Тема 12. Складання конспекту уроку з письма.

Типи уроків письма. Мета і структура уроків. Види вправ і завдань на уроках письма. Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери.

Тема 13. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Тема 14. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Змістовий модуль 3. Основи каліграфічного письма (II етап).

Тема 15. Друкування і письмо малих літер *m, e*, великих літер *H, T*.

Аналіз складових елементів великої букви *H*. Письмо великої букви *H*. Письмо складів, слів, речення з великою буквою *H*. Аналіз складових елементів малої букви *m*. Порівняння малих букв *m, n* і *p*. Письмо малої букви *m*. Письмо складів і слів з літерою *m*. Аналіз складових елементів великої букви *T*. Порівняння великих букв *T* і *H*. Письмо великої букви *T*. Ознайомлення з письмом знака оклику. Письмо слів і речень з буквою *T*. Письмо малої букви *e*. Письмо слів і речення з буквою *e*.

Тема 16. Друкування і письмо малих літер *d, z*, великих літер *E, Y, Z*.

Аналіз складових елементів великої букви *E*. Письмо великої букви *E*. Письмо складів, слів і речення з великою *E*. Аналіз складових елементів малої букви *d*. Письмо малої букви *d*. Письмо букви в складах і словах. Аналіз складових елементів великої букви *Y*. Письмо великої букви *Y*. Письмо букви в складах. Аналіз складових елементів малої букви *z*. Письмо малої букви *z*. Письмо складів і слів з буквою *z*. Аналіз складових елементів великої букви *Z*. Порівняння форми великих букв *Z* і *E*. Письмо великої букви *Z*. Письмо букви в складах і реченні.

Тема 17. Друкування і письмо малих літер *ь, б, г*, великої літери *Б*.

Письмо букви *ь* окремо та у поєднанні з іншими буквами. Письмо слів з буквою *ь*. Письмо речення зі словами, в яких є *ь*. Аналіз складових елементів малої букви *б*. Письмо малої букви *б*. Письмо слів з буквою *б*. Аналіз складових елементів великої букви *Б*. Письмо великої букви *Б*. Письмо слів, речень з буквою *Б*. Письмо малої букви *г*. Письмо букви в складах, словах і реченні.

Тема 18. Друкування і письмо малої літери *г*, великих літер *Г, І*.

Аналіз складових елементів великої букви *Г*. Письмо великої букви *Г*. Письмо слів та речення з великою буквою *Г*. Аналіз складових елементів малої букви *г*. Письмо малої букви *г*, складів і слів з нею. Аналіз складових елементів великої букви *І*. Порівняння великої *І* з великими *Л, М*. Письмо великої букви

Г. Письмо складів, слів, речень. Порівняння форм букв.

Тема 19. Друкування і письмо малих літер *ч, й*, великих літер *Ч, Й, И*.

Аналіз складових елементів малої букви **ч**. Письмо малої букви **ч**. Письмо слів, речень з малою буквою **ч**. Поелементний аналіз великої букви **Ч**. Зіставлення великих букв **Ч, У**. Письмо великої букви **Ч**. Письмо слів, речень з великою буквою **Ч**. Аналіз складових елементів малої букви **й**. Порівняння малих букв **й і и**. Письмо малої букви **й**. Письмо складів, слів і речень з малою літерою **й**. Аналіз складових елементів великої букви **Й**. Порівняння великих букв **Й і И**. Письмо великих букв **Й та И**.

Тема 20. Друкування і письмо малих літер *х, я*, великих літер *Х, Р*.

Поелементний аналіз малої букви **х**, порівняння з елементами інших букв. Письмо малої букви **х**. Письмо складів, слів і речень з малою буквою **х**. Поелементний аналіз великої букви **Х**, порівняння з елементами інших букв. Письмо великої букви **Х**. Письмо складів, слів і речень з великою буквою **Х**. Аналіз складових елементів великої букви **Р**. Порівняння великих букв **Р, Г і П**. Письмо великої букви **Р**. Аналіз складових елементів малої букви **я**. Порівняння малої букви **я** з малими буквами **л, м, г**. Письмо малої букви **я**. Письмо складів і слів малою буквою **я**.

Тема 21. Друкування і письмо малої літери *ж*, великих літер *Я, В, Ж*.

Аналіз складових елементів великої букви **Я**. Порівняння великої букви **Я** з великими буквами **Л, М, Г**. Письмо великої букви **Я**. Аналіз складових елементів великої букви **В**. Порівняння великої букви **В** з великою буквою **З**. Письмо великої букви **В**. Поелементний аналіз малої букви **ж**. Порівняння з іншими буквами. Письмо малої букви **ж**. Письмо складів, слів і речень з малою буквою **ж**. Поелементний аналіз великої букви **Ж**. Порівняння великої букви **Ж** з великою буквою **Х**. Письмо великої букви **Ж**. Письмо складів, слів і речень з великою буквою **Ж**.

Тема 22. Друкування і письмо малих літер *ш, ц*, великих літер *Ш, Ц*.

Аналіз складових елементів малої букви **ш**. Порівняння малої букви **ш** з малими буквами **и, й**. Письмо малої букви **ш**. Письмо складів, слів і речень з малою буквою **ш**. Аналіз складових елементів великої букви **Ш**. Порівняння великої букви **Ш** з великими буквами **И, Й**. Письмо великої букви **Ш**. Письмо складів, слів і речень з великою буквою **Ш**. Поелементний аналіз малої букви **ц**. Порівняння малої букви **ц** з малими буквами **и, й**. Письмо малої букви **ц**. Письмо складів, слів і речень з малою буквою **ц**. Поелементний аналіз великої букви **Ц**. Порівняння великої букви **Ц** з великими буквами **И, Й**. Письмо великої букви **Ц**, складів, слів і речень нею.

Тема 23. Друкування і письмо малих літер *ї, ю*, великих літер *Ї, К, Ю*.

Аналіз складових елементів малої і великої букв **ї Ї**. Письмо малої і великої букв **ї Ї**, складів, слів і речень з ними. Поелементний аналіз великої букви **К**. Порівняння з великою рукописною **Н**. Письмо великої букви **К**, складів, слів і речень з нею. Аналіз складових елементів малої букви **ю**. Письмо малої букви **ю**, слів і речень з нею. Аналіз складових елементів великої букви **Ю**. Порівняння з великими рукописними буквами **К, Н**. Письмо великої букви **Ю**,

слів і речень з нею.

Тема 24. Друкування і письмо малих літер *є, и*, великих літер *Є, Щ*.

Аналіз складових елементів малої букви *є*. Письмо малої букви *є*, слів і речень з нею. Письмо знака питання. Аналіз складових елементів великої букви *Є*. Порівняння великої букви *Є* з великими буквами, їх елементами — *О, С, Х, Ж*. Письмо великої букви *Є*, слів і речень з нею. Аналіз складових елементів малої букви *и*. Порівняння малої букви *и* з малими буквами *ш, ц*. Письмо малої букви *и*, слів і речень з нею. Аналіз складових елементів великої букви *Щ*. Порівняння великої букви *Щ* з великими буквами *Ш, Ц*. Письмо великої букви *Щ*.

Тема 25. Друкування і письмо малої літери *ф*, великих літер *Д, Ф*.

Письмо великої букви *Д*. Порівняння форми великої і малої букви. Письмо буквосполучень з великою буквою *Д*, слів, речень з нею. Аналіз складових елементів малої букви *ф*. Порівняння малої букви *ф* з малою буквою *о*. Письмо малої букви *ф*, буквосполучень, слів та речень з нею. Письмо великої букви *Ф*. Письмо буквосполучень, слів і речень з великою буквою *Ф*. Письмо буквосполучення *Дз, дз*. Безвідривне поєднання малих букв *д* і *з*. Письмо буквосполучень *дзь, дзв, дзе*, слів і речень з ними. Письмо буквосполучення *Дж, дж*, слів і речень з ними. Письмо слів з апострофом. Письмо апострофа на верхній рядковій лінії (початок з крапки). Письмо цифр *1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9*.

Тема 26. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Тема 27. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Змістовий модуль 4. Урок як основна форма навчання каліграфічного письма.

Тема 28. Вимоги до списування у 1-4 класах.

Списування: обсяг тексту для списування, методика проведення, критерії до оцінювання. Методика проведення каліграфічних хвилинок у 2-4 класах.

Тема 29. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Тема 30. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту

уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Тема 31. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.

Поетапність складання конспекту уроку на вивчення нової літери. Моделювання ситуації уроку письма (фрагмент з вивчення нової літери).

Тема 32. Свято Букваря.

Процес підготовки та проведення Свята Букваря. Проведення Свята Букваря.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		л	п	лаб	ін д	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Основи графічного зображення літер							
Тема 1. Історія становлення каліграфічного письма.	4		2			2	
Тема 2. Методика роботи з письма в добукварний період.	4		2			2	
Тема 3. Вимоги до каліграфічного письма і ведення учнівських зошитів.	4		2			2	
Тема 4. Види робіт з письма у букварний період.	4		2			2	
Разом за Змістовим модулем 1	16		8			8	
Змістовий модуль 2. Основи каліграфічного письма (І етап)							
Тема 5. Друкування і письмо малих букв <i>a, y</i> , малої і великої букви <i>o O</i> .	2		2				
Тема 6. Друкування і письмо малих літер <i>и, м, і</i> , великої літери <i>І</i> .	2		2				
Тема 7. Друкування і письмо малих	2		2				

літер <i>н, л, в</i> , великої літери <i>Л</i> .							
Тема 8. Друкування і письмо малих літер <i>с, к</i> , великих літер <i>С, А</i> .	2		2				
Тема 9. Друкування і письмо малих літер <i>р, н</i> , великих літер <i>М, П</i> .	2		2				
Тема 10. Аналіз конспекту уроку з письма.	4		2			2	
Тема 11. Складання конспекту уроку з письма.	6		2			4	
Тема 12. Складання конспекту уроку з письма.	2		2				
Тема 13. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2		2				
Тема 14. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2		2				
Разом за Змістовим модулем 2	26		20			6	

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3. Основи каліграфічного письма (II етап)

Тема 15. Друкування і письмо малих літер <i>т, е</i> , великих літер <i>Н, Т</i> .	2		2				
Тема 16. Друкування і письмо малих літер <i>д, з</i> , великих літер <i>Е, У, З</i> .	2		2				
Тема 17. Друкування і письмо малих літер <i>ь, б, г</i> , великої літери <i>Б</i> .	2		2				
Тема 18. Друкування і письмо малої літери <i>г</i> , великих літер <i>Г, І</i> .	2		2				
Тема 19. Друкування і письмо малих літер <i>ч, й</i> , великих літер <i>Ч, Й, И</i> .	2		2				
Тема 20. Друкування і письмо малих літер <i>х, я</i> , великих літер <i>Х, Р</i> .	2		2				
Тема 21. Друкування і письмо малої літери <i>ж</i> , великих літер <i>Я, В, Ж</i> .	2		2				
Тема 22. Друкування і письмо малих літер <i>ш, ц</i> , великих літер <i>Ш, Ц</i> .	2		2				
Тема 23. Друкування і письмо малих літер <i>ї, ю</i> , великих літер <i>Ї, К, Ю</i> .	2		2				
Тема 24. Друкування і письмо малих	2		2				

літер <i>є, щ</i> , великих літер <i>Є, Щ</i> .							
Тема 25. Друкування і письмо малої літери <i>ф</i> , великих літер <i>Д, Ф</i> .	2		2				
Тема 26. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	4		2			2	
Тема 27. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2		2				
Разом за Змістовим модулем 3	28		26			2	
Змістовий модуль 4. Урок як основна форма навчання каліграфічного письма							
Тема 28. Вимоги до списування у 1-4 класах.	4		2			2	
Тема 29. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	4		2			2	
Тема 30. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2		2				
Тема 31. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2		2				
Тема 32. Свято Букваря.	8		2			6	
Разом за Змістовим модулем 4	20		10			10	
Усього годин на весь курс навчання	90		64			26	
Залік							

5. Теми семінарсько-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Історія становлення каліграфічного письма.	2
2.	Тема 2. Методика роботи з письма в добукварний період.	2
3.	Тема 3. Вимоги до каліграфічного письма і ведення	2

	учнівських зошитів.	
4.	Тема 4. Види робіт з письма у букварний період.	2
5.	Тема 5. Друкування і письмо малих букв <i>a, y</i> , малої і великої букви <i>o O</i> .	2
6.	Тема 6. Друкування і письмо малих літер <i>u, m, i</i> , великої літери <i>I</i> .	2
7.	Тема 7. Друкування і письмо малих літер <i>n, l, v</i> , великої літери <i>L</i> .	2
8.	Тема 8. Друкування і письмо малих літер <i>c, k</i> , великих літер <i>C, A</i> .	2
9.	Тема 9. Друкування і письмо малих літер <i>p, n</i> , великих літер <i>M, П</i> .	2
10.	Тема 10. Аналіз конспекту уроку з письма.	2
11.	Тема 11. Складання конспекту уроку з письма.	2
12.	Тема 12. Складання конспекту уроку з письма.	2
13.	Тема 13. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
14.	Тема 14. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
15.	Тема 15. Друкування і письмо малих літер <i>m, e</i> , великих літер <i>H, T</i> .	2
16.	Тема 16. Друкування і письмо малих літер <i>d, z</i> , великих літер <i>E, У, З</i> .	2
17.	Тема 17. Друкування і письмо малих літер <i>ь, б, г</i> , великої літери <i>Б</i> .	2
18.	Тема 18. Друкування і письмо малої літери <i>г</i> , великих літер <i>Г, Г</i> .	2
19.	Тема 19. Друкування і письмо малих літер <i>ч, й</i> , великих літер <i>Ч, Й, И</i> .	2
20.	Тема 20. Друкування і письмо малих літер <i>x, я</i> , великих літер <i>X, Р</i> .	2
21.	Тема 21. Друкування і письмо малої літери <i>ж</i> , великих літер <i>Я, В, Ж</i> .	2
22.	Тема 22. Друкування і письмо малих літер <i>ш, ц</i> , великих літер <i>Ш, Ц</i> .	2
23.	Тема 23. Друкування і письмо малих літер <i>ї, ю</i> , великих літер <i>Ї, К, Ю</i> .	2
24.	Тема 24. Друкування і письмо малих літер <i>є, щ</i> , великих літер <i>Є, Щ</i> .	2
25.	Тема 25. Друкування і письмо малої літери <i>ф</i> , великих літер <i>Д, Ф</i> .	2
26.	Тема 26. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
27.	Тема 27. Складання конспекту уроку з письма і	2

	проведення фрагменту уроку.	
28.	Тема 28. Вимоги до списування у 1-4 класах.	2
29.	Тема 29. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
30.	Тема 30. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
31.	Тема 31. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
32.	Тема 32. Свято Букваря.	2
Усього		64

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Тема 1. Історія становлення каліграфічного письма.	2
2	Тема 2. Методика роботи з письма в добукварний період.	2
3	Тема 3. Вимоги до каліграфічного письма і ведення учнівських зошитів.	2
4	Тема 4. Види робіт з письма у букварний період.	2
	Разом	8
Модуль 2		
5	Тема 10. Аналіз конспекту уроку з письма.	2
6	Тема 11. Складання конспекту уроку з письма.	4
	Разом	6
Модуль 3		
7	Тема 26. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
	Разом	2
Модуль 4		
8	Тема 28. Вимоги до списування у 1-4 класах.	2
9	Тема 29. Складання конспекту уроку з письма і проведення фрагменту уроку.	2
10	Тема 32. Свято Букваря.	6

	Разом	10
	Усього	26 год

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
ПРН-1. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	Лекційні заняття: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Практичні заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та дослідницький методи, метод застосування знань, навчальна дискусія.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль, співбесіда.
ПРН-2. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.	Лекційні заняття: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Практичні заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький методи, метод застосування знань, навчальна дискусія.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль, співбесіда.
ПРН-4. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.	Лекційні заняття: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Практичні заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та дослідницький методи, метод	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль, співбесіда.

	застосування знань, навчальна дискусія.	
ПРН-5. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.	Лекційні заняття: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Практичні заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та дослідницький методи, метод застосування знань, навчальна дискусія.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль, співбесіда.
ПРН-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.	Лекційні заняття: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Практичні заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та дослідницький методи, метод застосування знань, навчальна дискусія.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль, співбесіда.
ПРН-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.	Лекційні заняття: інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Практичні заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та дослідницький методи, метод застосування знань, навчальна дискусія.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль, співбесіда.

11. Методи контролю

Усний контроль (відповіді на практичних заняттях)
Письмовий контроль.

Тестовий контроль

Практична перевірка (складання фрагментів конспекту уроку, проведення фрагментів уроку на практичному занятті, проведення пробних та залікових уроків у школі).

Самоконтроль.

Самоперевірка.

Самооцінка.

Програмований контроль (тематичний, передбачений навчальним планом і робочою навчальною програмою).

Підсумковий контроль здобутих знань та умінь: VI семестр – іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

T1, T2 ... T12 – теми Змістових Модулів.

Поточне оцінювання та самостійна робота (50 балів)										Підсумкове оцінювання (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		50	100
T1	T2	T3	T4	T5-T10	T11-T14	T15-T25	T26-T27	T28	T29-T32		
				0	10	0	10	0	10		
ЗМ1 — балів				ЗМ2 — 10 балів		ЗМ3 — 10 балів		ЗМ4 — 10 балів			

Поточне оцінювання впродовж семестру – **50 балів**, в тому числі:

Аудиторні заняття:

1. Семінарсько-практичні заняття 10 балів (4 занять)
2. Контрольні роботи (проведення фрагментів уроків) 40 балів (2 по 15 балів, 1 - 10 балів)

Здобута впродовж семестру сума балів додається до балів екзамену.

Екзамен – 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
35-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Підручники та посібники.
2. Завдання для самостійного опрацювання.
3. Базова та допоміжна література.
4. Пакети завдань для здійснення контролю: тестові завдання, модульні контрольні роботи, питання для усних відповідей, питання до екзамену.

13. Рекомендована література

БАЗОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бібік Н. М., Вашуленко М. С., Мартиненко В. О. Та інші / Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія. – К.: Педагогічна думка, 2014. – 346 с.
2. Кирей І.Ф., Трунова В.А, Методика викладання каліграфії в початковій школі: Навч. посібн. — К. : Вища шк., 1994. — 143 с.
3. Комплексний підхід до фахової підготовки сучасного вчителя початкових класів: монографія / За наук. ред. М.С. Вашуленка. – Глухів : РВВ ГНПУ ім. О.Довженка, 2012. –312 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Архарова С. Навчання каліграфічного письма в 1-му класі / С. Архарова // Початкова освіта. – 2008. – № 43 (475). – С. 9–10.

2. Боднар Н. Психолого-педагогічні аспекти формування навички письма молодших школярів / Н. Боднар // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 25–29.
3. Кірик М. Навчання грамоти першокласників: психологічні та лінгвістичні основи / М. Кірик // Початкова школа. – 2012. – № 7. – С. 45–49.
4. Кочерга О., Назарова Л. Як навчання письма впливає на психічне здоров'я учнів початкової школи / О. Кочерга // Початкова школа. – 2016. – № 2. – С. 33–37.
5. Кочерга О., Назарова Л. Вплив психофізіологічних можливостей учня на результат навчання / О. Кочерга // Початкова школа. – 2015. – № 3. – С. 7–10.
6. Кучинський М. Формування навичок письма — одна з основних проблем початкової школи / М. Кучинський // Початкова школа. – 20???. – № ?. – С. 10–13.
7. Павлик О. Специфіка писемного мовлення і засоби його розвитку / О. Павлик // Початкова школа. – 2002. – № 9. – С. 45–48.
8. Прищепа О. Ефективний спосіб організації каліграфічної хвилинки на уроці української мови в 3 класі / О. Прищепа // Початкова школа. – 2014. – № 12. – С. 7–10.
9. Прищепа О. Проблеми удосконалення графічних навичок письма учнів 4 класу. Початкова школа. 2016. № 9. С. 19–23.
10. Прищепа О. Формування графічних навичок письма — необхідна умова розвитку писемного мовлення. Початкова школа. 2007. № 9. С. 3–6.
11. Прищепа О. Навчання першокласників письма: методичні настанови щодо написання за новим посібником. Початкова освіта. 2012. № 37 (661). С. 10–11.
12. Прищепа О. Запобігання специфічним графіко-орфографічним помилкам молодших школярів. Початкова школа. 2015. № 11. С. 31–34.
13. Ростикус Н. П. Мовленнєво-комунікативна готовність до навчання української мови в контексті наступності дошкільної та початкової освіти // Матеріали теоретико-практичного семінару, 20 січня 2017 р. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. С. 161-163.
14. Ростикус Н.П. Грамота і письмо в контексті наступності між закладом дошкільної освіти і 1 класом. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2021. Вип. 6. С. 45-46.
15. Ростикус Н. Особливості структури уроків української мови в початкових класах / Н. Ростикус // Актуальні проблеми педагогічної освіти: соціокультурний вимір / М. І. Олійник, Н. І. Мачинська, А. Ю. Войтович [та ін.]. Л. : ФОП Кепещук П. М., 2018. С. 294–311.
16. Седих Н. Специфічні порушення письма. Початкова освіта. 2006. № 10 (346). С. 14–15.

Примітки:

1. Програма нормативної навчальної дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги загальних і фазових

компетентностей, програмних результатів навчання; є складником державного стандарту вищої освіти; розроблено закладом вищої освіти.

2. Програму навчальної дисципліни розроблено на основі освітньо-професійної програми.
3. Формат бланка А4 (210297 мм.).